

ÉSZAK-MAGYARORSZÁGI REGIONÁLIS MUNKAÜGYI KÖZPONT

**A munkaerő-piaci folyamatok főbb jellemzői
Borsod - Abaúj – Zemplén megyében**

2009. évben

Miskolc 2010. február

Borsod-Abaúj-Zemplén megye főbb gazdasági, demográfiai, aktivitási jellemzői¹

2009 I-III. negyedévben a magyar gazdaság teljesítményét nagymértékben – és hátrányosan – befolyásolta a globális méretű, de a fejlett országokat különösen sújtó pénzügyi és gazdasági válság. Mivel gazdasági kapcsolataink ezekkel a fejlett országokkal a legintenzívebbek, a folytatódó világgazdasági recesszió meghatározó exportpiacaink szűkülését, hazánk gazdasági helyzetének romlását hozta. A KSH Miskolci Igazgatóságának 2009. I-III. negyedévi tájékoztatója alapján Borsod-Abaúj-Zemplén megye gazdasági-társadalmi helyzetét jellemző legtöbb mutató az országoshoz hasonló vagy annál nagyobb csökkenésről, az országoshoz mért elmaradás növekedéséről szól.

Magyarország népessége 2009. január 1-jén 10.031 ezer fő volt, 0,1%-kal kevesebb, mint egy évvel korábban. Borsod-Abaúj-Zemplénben a népességfogyás nagyobb mértékű az országosnál. 2009. év elején a megyében a lakónépesség 701.160 fő volt, 1,2%-kal (8.474 fővel) kevesebb, mint egy évvel azelőtt. A lakosság nemek szerinti megoszlása változatlan maradt: 47,6% férfi, 52,4% nő. Az előző évhez hasonlóan a gyermek (0-14 éves) és a felnőtt korúak (15-64 éves) száma is csökkent (2,2; ill. 1,3%-kal), az időskorúaké (65 éves és idősebb) viszont 0,1%-kal növekedett.

Borsod-Abaúj-Zemplén megyében 2009 első kilenc hónapjában a megfigyelt 4 főnél többet foglalkoztató megyei székhelyű vállalkozásoknál, létszámnagyságtól függetlenül a költségvetési és a kijelölt nonprofit szervezeteknél 129 670 fő állt alkalmazásban, 3,3%-kal kevesebb, mint az előző év azonos időszakában. Ezen belül a létszám a költségvetési szervezeteknél 3,8%-kal nőtt, a versenyszférában 7,8%-kal csökkent. A termelő ágazatok mindegyikében csökkent a létszám, míg a szolgáltató ágakban változóan alakult, a legnagyobb növekedés - az itt elszámolt közösségi célú foglalkoztatás hatásaként - a közigazgatást (18,8%), a legjelentősebb csökkenés (14,2%) a vendéglátást jellemezte.

A gazdasági aktivitást és a foglalkoztatottságot jelző országos mutatókhoz képest továbbra is jelentős a megye lemaradása. A megyében 2009. I-III. negyedévében a 15-74 évesek 49,7%-a volt jelen a munkaerőpiacon, s mindössze 41,8%-uk számított foglalkoztatottnak. Mindkét megyei mutató hosszú ideje számottevően elmarad az - uniós viszonylatban egyébként rendkívül alacsonynak számító - országos arányszámoktól is.

Foglalkoztatottság, munkanélküliség a 15-74 éves népességben belül 2008/2009. január-szeptember

Megnevezés	Magyarország			Észak-Magyarország			Borsod-Abaúj-Zemplén megye		
	2009. I-III. negyedév	Változás 2009-2008.		2009. I-III. negyedév	Változás 2009-2008.		2009. I-III. negyedév	Változás 2009-2008.	
		ezer főben	%-ban, illetve %-pontban*		ezer főben	%-ban, illetve %-pontban*		ezer főben	%-ban, illetve %-pontban*
Foglalkoztatottak (ezer fő)	3 781,6	-97,4	-2,5	396,3	-13,7	-3,3	219,9	-6,4	-2,8
Munkanélküliek (ezer fő)	413,6	87,1	26,7	71,2	7,7	12,2	41,9	2,6	6,6
Gazdaságilag aktívak (ezer fő)	4 195,1	-10,4	-0,2	467,5	-6,0	-1,3	261,7	-3,8	-1,4
Gazdaságilag inaktívak (ezer fő)	3 496,5	-9,2	-0,3	457,0	-9,3	-2,0	264,6	-5,2	-1,9
15-74 éves népesség (ezer fő)	7 691,6	-19,6	-0,3	924,5	-15,2	-1,6	526,3	-8,9	-1,7
Aktivitási arány (%)	54,5	-	0,0	50,6	-	0,2	49,7	-	0,1
Foglalkoztatási ráta (%)	49,2	-	-1,1	42,9	-	-0,8	41,8	-	-0,5
Munkanélküliségi ráta (%)	9,9	-	1,8	15,2	-	1,8	16,0	-	1,2

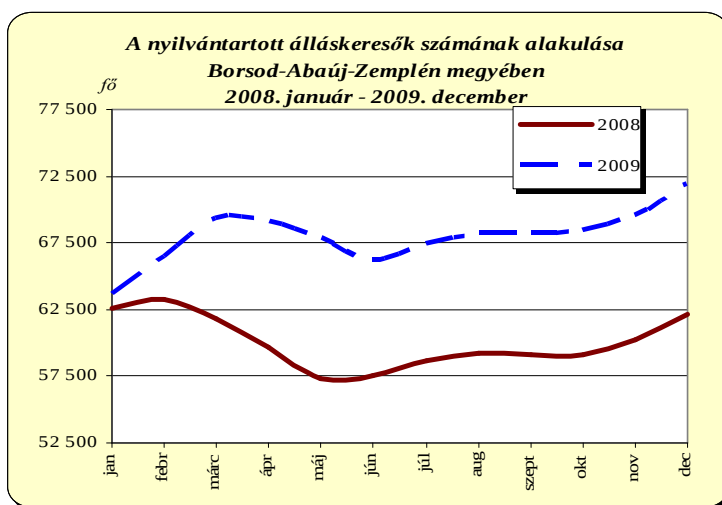
¹ A KSH Miskolci Igazgatóságának 2009/3. sz. Statisztikai Tájékoztatója alapján.

Borsod-Abaúj-Zemplén megye munkaerő-piaci folyamatainak főbb jellemzői

Az Észak-magyarországi Regionális Munkaügyi Központ 27 kirendeltsége 2009-ben havonta átlagosan 108 ezer álláskeresőt tartott nyilván, mely 2008-hoz képest mintegy 15 ezer fővel (16,1%-kal) volt több. A Borsod-Abaúj-Zemplén megyében működő 15 munkaügyi kirendeltségen 2009-ben átlagosan 68 ezer fő szerepelt a regiszterben, mely a régiós átlagtól mérsékeltebben, 13,3%-kal emelkedett a megelőző évhez képest. A nyilvántartott álláskeresők létszáma alapján számított munkanélküliségi arány a megyében 2009. évben átlagosan 23,1%-nak felelt meg (2008-ban 20,1%-os volt), ami a hasonló régiós mutatószámától 2,2%-ponttal volt magasabb, az országos arányszámot pedig közel kétszeresen, (10,3%-ponttal) múlta felül.

A regisztrált álláskeresők havi létszámának alakulása 2009-ben a korábbi években tapasztalt szezonalitástól kissé eltért, melyben - más tényezők mellett - közrejátszott az is, hogy az év munkaerő-piaci tendenciáit erősen meghatározták a gazdasági válsággal összefüggő folyamatok. Míg a korábbi években a regiszterben rendszerint érvényesült a munkaerő-kereslet szezonális hullámszerűsége, így például az álláskeresők be-, illetve kiáramlását előidéző, változó volumenű állás kínálat hatása, addig ebben az évben ezeket a hatásokat jelentősen tompították a munkáltatók létszámcsökkentési intézkedései, illetve ezzel szinkronban, alacsonyabb munkaerő-igényük.

A recesszió mellett az állástalanok létszámának tavaszi csökkenését késleltette még az is, hogy ebben az évben később indult az önkormányzatok szervezésében - az egyébként igen jelentős számú álláskeresőt érintő - 'Út a munkához' közfoglalkoztatási program. A március végi 69,3 ezer fős zárólétszám a közfoglalkoztatás kiterjedésével június végére 66,2 ezer főre mérséklődött.

A szezonalitással leginkább érintett ágazatok (pl. mezőgazdaság, építőipar, vendéglátás) egyéb idényjellegű állás kínálatára is jelentősen visszaesett, valamint épp április-május hónapokban kérték a legtöbb nyilvántartásba vételüket - többek között - munkájuk elvesztése miatt. A létszámszintet emelte továbbá, hogy - mint minden évben - a nyári és őszi eleji hónapokra esett az oktatási intézményekben tanulmányaikat befejező fiatalok álláskeresői célú megjelenése. Ehhez idén - a szokásostól eltérően - társult még az is, hogy több olyan pályakezdő vette fel a kapcsolatot kirendeltségeinkkel, akiket korábban már regisztrált szervezetünk, s most újból nyilvántartásba vételüket kérték. A fenti folyamatok eredményeként július-október között 67,5-68,4 ezer fő körül állandósult a regisztráltak száma. Ezt követően, az év utolsó két hónapjában tapasztalt, közel 3,5 ezer fős növekményt az alacsony munkaerő-kereslet, egymást erősítő hatása alakította.

Az év utolsó két hónapjában a közmunka programok befejeződése, valamint a közcélú foglalkoztatásban részt vevők számának csökkenése a nyilvántartott álláskeresők számának további növekedését eredményezte, ami év végére a 72 ezer fős létszámhoz vezetett.

Sok éve az országban nagyjából minden ötödik álláskeresőt régiónk kirendeltségei tartják nyilván, amin az sem módosított, hogy a recesszió térnyerésével az éves létszámnövekedés mértéke az ország dunántúli területein jóval meghaladta a keleti országrészben bekövetkezett változásokat. Észak-Magyarországon egy év alatt - az észak-alföldihez hasonlóan - ugyan jóval mérsékeltőbb ütemű, 16,1%-os létszámemelkedés történt, ám a régió relatív helyzete mit sem változott.

Megnevezés	A nyilvántartott álláskeresők havi átlagos létszáma			A nyilvántartott álláskeresők aránya a gazdaságilag aktív népességben belül	
	2009-ben	Változása 2008-hoz képest		2009-ben	Változás 2008-hoz képest
	fő	fő	%	%	%-pont
Közép-Magyarország	71 387	23 729	49,8	5,4	1,8
Közép-Dunántúl	57 801	21 141	57,7	11,5	4,4
Nyugat-Dunántúl	44 680	15 464	52,9	9,5	3,2
Dél-Dunántúl	69 738	11 852	20,5	17,8	3,5
Észak-Magyarország	107 960	14 954	16,1	20,9	3,1
Észak-Alföld	127 724	17 130	15,5	20,2	2,7
Dél-Alföld	82 478	15 165	22,5	14,4	2,5
Magyarország	561 768	119 435	27,0	12,8	2,8

Borsod-Abaúj-Zemplén megye 15 munkaügyi kirendeltségén 2009. évben, havonta átlagosan, 68 ezer fő keresett munkát. Létszámuk az előző év hasonló időszakához képest 13,3%-kal, 8 ezer fővel emelkedett, mely a másik két megyéhez képest a legkisebb ütemet jelentette.

A nyilvántartott álláskeresők gazdaságilag aktív népességhez viszonyított aránya 2009. január-december időszakában Észak-Magyarországon átlagosan 20,9%-nak felelt meg (országosan 12,8%). E régiós mutató országoshoz viszonyított jelentős eltérése az elmúlt egy év során nem módosult, továbbra is 8%-pontot tesz ki, s a régiók között a legmagasabb értéket képviseli. Az ugyanezzel a módszerrel számított munkanélküliségi ráta B.-A.-Z. megyében 23,1%-nak felelt meg, ami országos viszonylatban régóta a második legmagasabb érték.

Megnevezés	A nyilvántartott álláskeresők havi átlagos létszáma					A nyilvántartott álláskeresők aránya a gazdaságilag aktív népességben belül	
	2009-ben	Változása 2008-hoz képest		ebből: pálya-kezdők	Változása 2008-hoz képest	2009. I-XII. hó	
	fő	fő	%	fő	fő	%	%
B.-A.-Z. megye	68 034	7 974	13,3	7 405	463	6,7	23,1
Heves megye	20 939	4 333	26,1	1 876	244	15,0	15,8
Nógrád megye	18 988	2 647	16,2	1 972	241	13,9	21,2
Észak-Magyarország	107 960	14 954	16,1	11 252	948	9,2	20,9
Magyarország	561 768	119 435	27,0	49 329	7 888	19,0	12,8

A nyilvántartott álláskeresők létszáma alapján számított munkanélküliségi arányt tekintve az egyes körzetek közti területi különbségek továbbra is jelentősek még úgy is, hogy a recesszió a kedvezőbb munkaerő-piaci helyzetűeket érintette inkább, s így ezen térségek helyzetének romlása miatt némiképp mérséklődött korábbi relatív előnyük. Így 2009. I-XII. hónapjában a mutató Miskolc, Tiszaújváros és Mezőkövesd körzeteiben volt a legalacsonyabb, 14,8-17,5%,

de ez több százalékponttal magasabb, mint a tavalyi, vagy azelőtti években kimutatott arányt. A többi borsodi körzetben ennél magasabb, az encsi-gönci térségben a 40%-ot is meghaladja ez a mérőszám.

A területi fejlettség mérésére meghatározott gazdasági, infrastrukturális, társadalmi, szociális, foglalkoztatási mutatórendszer felhasználásával megállapított besorolás² szerint Borsod-Abaúj-Zemplén megye 15 kistérsége közül 10 kistérség ún. leghátrányosabb helyzetű kistérség, amelyek a területfejlesztést szolgáló forrásokból kiemelten kedvezményezettek.

A nyilvántartott álláskeresők összetétele

Az évek óta jellemző viszonylagos stabilitáshoz képest ez évben több tekintetben is módosult a regisztrált álláskeresők összetétele. A változás részint a gazdasági válság, részint az „Út a munkához” program által megindított munkaerő-piaci átrendezős következménye.

Az álláskeresők iskolai végzettség szerinti összetételében a legnagyobb változás a középfokú végzettségű álláskeresők számának emelkedéséhez köthető. A megyei kirendeltségek 2009. végén 31,7 ezer fő középfokú szakképzettségű álláskeresőt tartottak nyilván, 23%-kal (6 ezer fővel) többet, mint egy éve, részarányuk 42,9%-ról 46,7%-ra emelkedett. A válság kedvezőtlen munkaerő-piaci hatása e téren a legmarkánsabb, az elbocsátások a szakképzett munkaerő által betöltött munkahelyeket érintették legnagyobb számban. A folyamatot erősítette a pályakezdekők beáramlása is, hisz legtöbbjük közép-, vagy felsőfokú végzettség megszerzése után keresi meg kirendeltségeinket. Az alacsony iskolai végzettséggel állást keresők száma most kisebb ütemben nőtt, az előző év végéhez képest 7%-kal 33,2 ezer főre emelkedett, s részarányuk 51,6%-ról, 48,8%-ra mérséklődött.

A tartósan regisztrált ügyfelek száma 2009-ben csökkent a megyében. A hosszú ideje állástalan ügyfelek számának csökkenését alapvetően a közfoglalkoztatás kiszélesítése, az „Út a munkához” program végrehajtása eredményezte. Igaz ugyan, hogy az év végére a közcélú munkák lassan befejeződtek, s az ebben foglalkoztatottak zömmel újra megjelentek a munkaügyi szervezet nyilvántartásában, de 2008. decemberhez képest még így is közel 3 ezer fővel kevesebb, összesen mintegy 24 ezer, egy évnél hosszabb ideje (tartósan) regisztrált munkanélküli keresett állást a megye kirendeltségein. Az összes álláskeresőn belüli arányuk 2009 decemberére 33% lett, a régióban ugyanez az arány 30,6%-nak felelt meg (országosan 25,5%). A múlt év decemberéhez viszonyítva részarányuk a megyében - a régiós változással lényegében azonos mértékben - 9,7%-ponttal csökkent, meghaladva a csökkenés országos ütemét (-5,1%-pont) is.

A 2008. és 2009. év végi adatokat egybevetve a nők és férfiak részaránya kevésbé módosult, 44, illetve 56% maradt, korcsoportonként tekintve pedig az 50 évesnél idősebb álláskeresők körében figyelhető meg nagyobb emelkedés, a december végi létszámuk 11,7 ezer főt tett ki, ami 19%-kal több, mint egy éve.

A szervezetünk által folyósított *álláskeresői ellátásokra* (álláskeresők járadéka, segélye, vállalkozói járadék) a megyében december végén 18,1 ezer fő volt jogosult, számuk az egy évvel korábbit - döntően a válság nyomán állásukat veszítők, valamint a közfoglalkoztatással ellátásra való jogosultságot szerzők beáramlása okán - 45%-kal meghaladja, s részaránya is ennek megfelelően a tavalyi 20%-ról 25%-ra emelkedett.

A megye településein élő, *rendelkezésre állási támogatásra* jogosult aktív korú személyek közül december végén 30,5 ezer fő, mint regisztrált álláskereső szerepelt kirendeltségeink nyilvántartásában. Számuk az egy évvel korábbihoz (az akkori szabályok szerint megállapított rendszeres szociális segélyben részesülők számához) viszonyítva 1%-kal (0,4 ezer fővel) emelkedett. Létszámarányuk a tavaly december 48%-ról idén 42%-ra mérséklődött.

² Ld. 311/2007. (XI.17.) kormányrendelet.

Nyilvántartott pályakezdő álláskereső

Az országban nyilvántartott *pályakezdő* álláskeresők közül minden negyedik-ötödik Észak-Magyarországon keresett állást, ők 2009. I.-XII. hónapjában átlagosan 11.252-en voltak. Legtöbbjüket, 7.405 főt a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei kirendeltségek tartották nyilván. A regisztrált pályakezdők összes álláskeresőkön belüli részaránya a régióban 10,4%, a megyében pedig ettől valamivel magasabb, 10,9%. Országosan ugyanez az arány alacsonyabb, 8,8%-nak felelt meg.

A pályakezdők regiszterbeli létszámmozgását döntően az oktatási tanév (illetve félév) vége és az álláskínálat volumene határozza meg. Ily módon a létszámszint a nyár közepén erőteljesen, a tél közepén annál jóval kevésbé ugyan, de megemelkedik, míg az év többi időszakában mérséklődik. A korábbi évhez, illetve évekhez viszonyítva ebben az évben nyártól erőteljesebben emelkedik pályakezdők létszámszintje.

A megyében tavalyhoz képest - a január-február hónapokat kivéve - minden hónapban több pályakezdő álláskeresőt tartott nyilván szervezetünk. Az I.-XII. havi létszámemelkedés átlagos üteme B.-A.-Z. megyében (6,7%) kissé elmarad a régiós növekedés ütemétől, amely 9,2%-os volt. Megyén belüli területi megoszlását tekintve az emelkedés Ózd, Miskolc, Kazincbarcika és Putnok munkaügyi körzeteiben mutatta a legnagyobb mértéket (rendre 22,0, 15,5, 13,7%, ill. 12,0%-ot). Ettől kevésbé növekedett Mezőkövesd, Gönc és Mezőcsát térségében (3-8%-kal), míg néhány térségben (Encs, Sárospatak, Edelény, Tokaj) csökkenés következett be (4-11%-os). A többi körzetben lényegében stagnált a pályakezdő fiatalok létszáma.

A létszámszint növekedésben szerepet játszott a regiszterbe történő beáramlásuk gyorsulása, illetve kiáramlásuk szinten maradása egyaránt. 2008. január-december hónapjának összesített beáramlási adataihoz képest *idén, újonnan 106 fővel kevesebben (összesen 3.797-en), míg ismételten 1.910 fővel többen (összesen 7.253-an) kérték nyilvántartásba vételüket* kirendeltségeinken. Ez utóbbi réteg növekedését főként a munkáltatók csökkenő munkaerő-szükséglete alakította, gyakoribbá vált az is, hogy a támogatott foglalkoztatást követően megszűntették a munkaviszonyt. A nyilvántartásból elhelyezkedés, munkaerő-piaci képzés vagy egyéb okok (pl. költözés, iskolarendszerű tanulmányok folytatása) miatt kikerülő pályakezdők tavalyhoz viszonyított adataiban már koránt sincs ilyen volumenű változás. 2009 folyamán *10.123-aen léptek ki* a regiszterből, mely 602 fővel több, mint 2008-ban volt.

A fiatal pályakezdő regisztrált munkanélküliek iskolai végzettség szerinti összetétele - az álláskilátások oldaláról - nem túl kedvező, hiszen a megyében 2009. december végén a nyilvántartott pályakezdők jelentős kisebbsége (43%, 3.395 fő) legfeljebb 8 általános iskolát végzett, s az év folyamán újonnan belépők közül is minden ötödik (817 fő) legfeljebb alapfokú iskolai végzettségű.

Egy év alatt a pályakezdő álláskeresők összetétele - hasonlóan az álláskeresői kör egészében tapasztalt változásokhoz - módosult. 2008. decemberhez képest, a fiatalok között *idén kissé magasabb a férfiak (54%-ról 55%-ra nőtt), a 20-24 éveseké (67%-ról 69%-ra nőtt), és a középfokú végzettséggel rendelkezőké (45%-ról 49%-ra nőtt) számaránya.* A legfeljebb 8 általánost végzettké csökkent (51%-ról 45%-ra). A középfokú szakképzettségük iránti kereslet csökkenése a pályakezdők e rétegének elhelyezkedési kilátásait is jelentősen korlátozta.

A feltárt, bejelentett munkaerő-kereslet jellemzői

2009. január-december folyamán Borsod-Abaúj-Zemplén megyében a munkaügyi szervezet 15 kirendeltsége 40,2 ezer új álláshelyet vett nyilvántartásba, amely mintegy 3,4 ezer állásajánlattal több, mint egy évvel korábban volt. Az állásbejelentések – a korábbi években megszokottakhoz képest – idén jóval nagyobb hányadát a támogatási igénnyel társuló állásajánlatok jelentették (85%-át szemben a tavalyi 71%-kal), 34 ezer főnek kínálva ezzel elhelyezkedési lehetőséget. Az új munkaerő-igények mindössze 15%-át adták a támogatási igénnyel nem társuló, normál állásajánlatok, s összesen 6,2 ezer fő foglalkoztatására irányultak.

A támogatott álláshelyek döntő többségét (85%-át, 28,6 ezer álláshelyet) idén is a települési önkormányzatok által az 'Út a munkához' program végrehajtásaként szervezett közcélú, valamint a közhasznú munkákra, illetve közmunkaprogramokhoz kapcsolódó munkaerő-igény bejelentések tették ki. Ezek rendszerint 4-6 hónapos, túlnyomó részt egyszerű, szakképzettséget nem igénylő fizikai munkalehetőséget jelentettek. A többi támogatott munkalehetőség (29%, 5,4 ezer állás) - többnyire bér jellegű támogatás segítségével - pedig az álláskeresők elsődleges munkaerőpiacra való elhelyezkedését tudta segíteni.

A korábbi évekre visszatekintve, idén a zömében a versenyszféra munkaerőigényét jelentő ún. *normál munkaerő-igény száma* a megszokotthoz képest nagy arányban csökkent. A megyében, hagyományosan a legnagyobb volumenű álláshelyet kínáló feldolgozóipar munkaerő-kereslete a tavalyi felére esett vissza. Az építőipari cégek még ettől is nagyobb arányban mérsékeltek munkaerő-igényüket, s a szolgáltatási szektor részéről is számottevően kevesebb állásajánlatot vettek nyilvántartásba kirendeltségeink.

A megyében nyilvántartásba vett munkaalkalmak *nagy többsége (91%-a) fizikai jellegű munkakör betöltésére irányult*. A települési önkormányzatok közcélú munkára irányuló létszámgigényével, elsősorban szakképzetlen segéd- és betanított munkásokat (pl. öröket, vagy más, egyszerű fizikai munkát vállalókat), illetve gépkezelőket, összeszerelőket, járművezetőket vártak a munkáltatók. A *szakképzett dolgozók* iránti keresletből a megyében leggyakrabban kereskedelmi eladó, park- és kertépítő, parkgondozó, vagyonőr, forgácsoló, lakatos, felszolgáló, vendéglátó-ipari eladó, valamint festő és mázoló szakmákban mutatkozott igény. A *szellemi munkakört* keresőknek szóló mintegy 3,7 ezer ajánlatból a legnagyobb részt a gazdasági, pénzügyi ügyintézők, az irodai, adminisztratív jellegű, vagy technikai munkakörök, illetve az egészségügyi, szociális jellegű, valamint a felsőfokúak köréből kereskedelmi szervezők, illetve pedagógusi foglalkozások iránti igények jelentették.

Az elhelyezettek számának alakulása

2008. január-december folyamán 35.304 álláskereső foglalkoztatottá válását segítették elő a megye 15 kirendeltségének munkatársai. Az elhelyezéseken belül támogatással 19.095 fő (54%), míg támogatás nélkül 16.209 fő (46%) jutott álláshoz.

2009 hasonló időszakában 47.034 kirendeltségeinkkel kapcsolatban álló álláskereső vált foglalkoztatottá Borsod-Abaúj-Zemplén megyében. Az előző évhez képest 17.426 fővel több álláskereső jutott munkához, mely szinte teljes mértékben a közfoglalkoztatás bővülésének eredménye. A foglalkoztatottá váltak közül támogatással 29.608 fő (részaránya 63%-ra bővült), míg támogatás nélkül 17.426 fő jutott álláshoz (részaránya 37%-ra csökkent).

**A kiemelten kezelt, hátrányos helyzetű csoportok elhelyezésének B.-A.-Z. megyei
eredményei, 2008/2009. I.-XII. hó**

Megnevezés	Borsod-Abaúj-Zemplén megye							
	2008. I.-XII. hó			2009. I.-XII. hó			Változás 2009/2008	
	támogatott	nem támogatott	összesen	támogatott	nem támogatott	összesen	főben	%- ban
Foglalkoztatottá váltak összesen	19 095	16 209	35 304	29 608	17 426	47 034	17 426	33,2
részarány, %	54,1	45,9	100,0	63,0	37,0	100,0	-	
ebből								
25 év alattiak	3 482	2 996	6 478	5 197	3 277	8 474	3 277	30,8
részarány, %	53,8	46,2	100,0	61,3	38,7	100,0	-	
50 év felettiek	4 067	1 918	5 985	5 043	2 106	7 149	2 106	19,4
részarány, %	68,0	32,0	100,0	70,5	29,5	100,0	-	
Nők	7 987	6 044	14 031	11 655	6 223	17 878	6 223	27,4
részarány, %	56,9	43,1	100,0	65,2	34,8	100,0	-	
Tartósan álláskereső	5 019	2 611	7 630	11 028	2 469	13 497	2 469	76,9
részarány, %	65,8	34,2	100,0	81,7	18,3	100,0	-	
Megváltozott munkaképességű	670	389	1 059	812	337	1 149	337	8,5
részarány, %	63,3	36,7	100,0	70,7	29,3	100,0	-	

Csoportos létszámcsökkentésre vonatkozó bejelentések

A csoportos létszámcsökkentésre irányuló bejelentések 2009-ben B.-A.-Z. megyében meghaladták az előző év egészében bejelentett döntések létszámtartalmát. Emellett a hagyományostól eltérő foglalkoztatási formák – ezek közül is mindenekelőtt a munkaerő-kölcsönzés és az AM- könyvvel történő foglalkoztatás – keretei között alkalmazottak, továbbá a bejelentési kötelezettséget el nem érő elbocsátások érintettjei közül is sokan keresték meg munkaközvetítés igényével a munkaügyi kirendeltségeket.

Borsodból idén csoportos létszámcsökkentésre vonatkozó döntést követően összesen 40 munkáltatótól érkezett 2.288 főt érintő bejelentés, az elbocsátásra kerülők száma 1.361 fővel volt több, mint egy évvel korábban.

Csoportos létszámcsökkentésre vonatkozó bejelentések alakulása körzetenként

Körzetek	2009. I.-XII. hó	
	bejelentések száma	leépítésre tervezett létszám (fő)
Miskolc	31	1.658
Encs	1	61
Kazincbarcika	2	174
Ózd	1	82
Sárospatak	1	18
Sátoraljaújhely	1	180
Szerencs	1	40
Edelény	2	75
Borsod-Abaúj-Zemplén megye	40	2.288
Észak-Magyarország	84	4.340

A létszámcsökkentések negatív következményeinek mérséklése érdekében szakmai segítségnyújtással és speciális tanácsadással segítettük az állásuk elvesztésével fenyegetett munkavállalókat. Munkatársaink több alkalommal tartottak a cég telephelyén csoportos tájékoztatóval és egyéni tanácsadással egybekötött programokat a munkavállalók újbóli elhelyezkedésének elősegítése céljából.

Az érintett alkalmazottak elbocsátására a feldolgozóipar (pl. kohászat, textilipar, elektronikai alkatrész-gyártás, gépgyártás, fémfeldolgozás), az energiaszolgáltatás, a kereskedelem, javítás, egészségügy, szociális ellátás, továbbá a postai piac liberalizációjával összefüggésben a posta, távközlés ágazatban kerül sor. A munkájukat elvesztők egy része szakképzettséget nem igénylő vagy betanított jellegű (pl. gépkezelők, operátorok) munkakörben dolgozott, a szakképzettek közül a varrónők, szabászok, villanyszerelők, lakatosok, hegesztők, elektroműszerészek, pénzügyi ügyintézők, gyermekfelügyelők, javító-szerelők, irodai adminisztrátorok, eladók, üzletkötők, továbbá postai kézbesítők, ügyintézői munkakörök voltak a leginkább érintettek.

A munkanélküliség mérséklése érdekében rendelkezésre álló eszközök, források felhasználásának alakulása

2009. évben különösen nagy hangsúlyt fordítottunk a különféle források felhasználásában az összhang megteremtésére. Fő céljaink között szerepelt, hogy a forrásokat a támogatási eszközök optimális kombinációja mellett úgy használjuk fel, hogy a szinergikus hatások maximális kiaknázása mellett az a lehető legjobban hasznosuljon, s leghatékonyabban segítse elő a régióban zajló pozitív munkaerő-piaci folyamatokat.

Az Észak-magyarországi Regionális Munkaügyi Központ B.-A.-Z. megyei kirendeltségei **2009-ben a Munkaerő-piaci Alap Foglalkoztatási Alaprészének decentralizált keretéből 2.809,6 millió Ft** fizettek ki 12.735 ezer főt érintően különféle támogatásokra, míg a **központi keretéből 606,2 millió Ft-tal** 1.816 fő munkahelyének megőrzését, vagy számukra új álláshely létesítését, továbbá részvételükkel foglalkoztatási programok megvalósítását segítették elő. **A Munkaerő-piaci Alap Foglalkoztatási Alaprésze elkülönített képzési keretéből** az Észak-magyarországi Regionális Képző Központ (ÉRÁK) szervezésében a megyében 2009. december 31-ig szakmai, nyelvi, valamint felzárkóztató/ismeretpótló képzésekre 214,9 millió Ft-ot fordítottunk, mellyel - a 2008. évről áthúzódó képzésekkel együtt - 982 fő elhelyezkedési esélyeinek javulásához járultunk hozzá.

Az MpA Foglalkoztatási Alaprészből így Borsod-Abaúj-Zemplén megyében összesen 3.630,7 milliárd Ft szolgáltatta a munkaerő-piaci feszültségek enyhítését.

A megyében felhasznált decentralizált *foglalkoztatás alaprész egyes foglalkoztatáspolitikai eszközökre* történő kifizetéseit, illetve az ezzel érintett létszámokat *tekintve*, 2009 évben a **foglalkoztatás bővítését szolgáló bértámogatás** képviselte a legnagyobb részarányt. Az év végéig bértámogatásként kifizetett 1.064 millió Ft-tal 5.429 álláskereső jutott munkához.

A másik jelentős aktív eszközt 2009-ben a **közhasznú foglalkoztatás támogatása** jelentette, még úgy is, hogy az önkormányzatok foglalkoztatási szerepvállalása – az „Út a munkához” programban rendelkezésre álló jelentős források révén – a rendelkezési támogatásban részesülők közcélú foglalkoztatása felé terelődött, és e téren jelentős mértékben megnövekedett. Ezt figyelembe véve a közhasznú foglalkoztatás lehetőségét elsősorban azon hátrányos helyzetű álláskeresőkre számunka biztosítottuk, akik közcélú munkán nem vehettek részt. Egy részük számára az ún. értékteremtő, projektszerűen szervezett települési feladatok ellátása keretében hoztak létre átmeneti foglalkoztatási alkalmat az önkormányzatok, más részüket a közcélú foglalkoztatáshoz kapcsolódó irányítási, szervezési munkák ellátásával bízták meg. A közhasznú foglalkoztatás azonban messze nem a korábbi években megszokott mértékben valósult. Borsod-Abaúj-Zemplén megyében 2009-ben a közhasznú foglalkoztatás támogatásra 714,4 millió Ft kifizetés történt 3,9 ezer főt érintően.

Az észak-magyarországi régióban, illetve a megyében **foglalkoztathatóságot elősegítő képzések** szakirányát 2009. évben is a térségre jellemző foglalkoztatási szerkezet, a munkaadóktól származó igények, valamint a regisztrált álláskereső szakképzettségi szintje határozta meg. Így ez évben is az építőipar, a fémfeldolgozás, a kereskedelem, a szolgáltatások különféle területeire indított képzési szakirányok domináltak. 2009-ben képzésre a megyében 782,9 millió Ft-ot, a régiós felhasználás több mint 60%-át fordítottuk, mely 2.330 fő szakmaszerzését, szakmai ismereteinek megújítását, bővítését tette lehetővé.

A Foglalkoztatási Alaprész decentralizált és központi kerete terhére eszközölt kifizetések, érintett létszámok 2009-ben

Megnevezés	Borsod-Abaúj-Zemplén megye		Észak-Magyarország	
	2009. I-XII. havi kifizetés (Ft)	érintett létszám (fő)	2009. I-XII. havi kifizetés (Ft)	érintett létszám (fő)
decentralizált FA	2 809 572 094	12 735	4 352 337 480	23 007
Képzés	782 883 862	2 330	1 276 096 378	4 181
Közhasznú foglalkoztatás támogatása	714 429 259	3 894	998 449 673	5 238
Foglalkoztatás bővítését szolgáló bértámogatás	1 063 971 700	5 429	1 670 010 002	8 127
Munkahelymegőrző támogatás	49 973 137	267	62 044 782	326
Vállalkozó válást elősegítő támogatás	182 944 107	512	292 335 604	853
Területi mobilitást elősegítő támogatás	15 370 029	303	26 393 349	513
dec. FA program (Esélyt a non-profit szervezeteknek program)	0	0	11 674 750	14
Munkaerő-piaci szolgáltatások támogatása összesen	0	0	9 541 591	3 755
Egyéb költségek	0	0	5 791 351	0
központi FA	606 245 912	1 816	1 376 038 470	3 175
Közfoglalkoztatást szervezők	182 685 952	212	244 529 468	298
Táv munka programok (2008,2009)	8 358 359	26	36 535 566	96
Postapartner program (I. III., IV.)	636 975	47	28 760 580	173
DAM 2004 Kft program	23 390 293	190	24 553 243	190
Gyermek esély program	0	0	36 666 115	25
A munkahelyek megőrzése program	362 245 537	901	616 227 390	1 844
25 év alatti rendszeres szociális segélyesek programja	17 935 773	33	31 534 244	59
válságkezelő program	10 701 512	132	30 961 339	186
munkahelyteremtő beruházás támogatása 2009.	284 922	271	318 315 275	300
magas hozzáadott értékű tevékenységek munkahelyteremtő beruházásai támogatása	6 589	4	2 652 650	4
AM könyvek költségei	-	-	5 302 600	-
FA képzési keret	214 910 479	982	269 027 334	1 296
Foglalkoztatási Alaprész összesen	3 630 728 485	15 533	5 997 403 284	27 478

A Munkaerő-piaci Alap Foglalkoztatási Alaprészéből támogatásokra fordítható összeg 2009-ben is kiegészült a pályázat útján elnyerhető összegekkel, valamint uniós forrásokkal.

- Közmunkaprogramok**

14 kistérségi társulás, továbbá a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kórház és Egyetemi Oktató Kórház, Sátoraljaújhely Város Önkormányzat Erzsébet Kórháza, Északerdő Zrt., Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság, Bódva-Szuha Völgyi Területfejlesztési Nonprofit Közhasznú Kft. vett részt a 2009 évi közmunkaprogramban. Összesen 310 településről

2 178 főt foglalkoztattak közmunka pályázat keretében, melyhez 954,8 millió Ft támogatást kaptak a Közmunkatanácstól.

- **„Út a munkához” program megvalósulása - közcélú munkavégzés**

B.-A.-Z. megye önkormányzatai a 2009 évre vonatkozó közfoglalkoztatási tervekben összességében 11,7 milliárd Ft költségvetési forrás lehívását tervezték 1,7 milliárd Ft saját forrás felhasználása mellett (a kifizetett munkabér és járulékainak 95%-a igényelhető e forrásból). Ebből az összegből 24 756 fő közcélú foglalkoztatását tervezték, amit már október végére meg is valósítottak. A foglalkoztatás átlagos időtartama 5 hónap volt, havonta átlagosan 14,5-16,8 főt alkalmaztak az önkormányzatok, melyen belül a létszám mintegy 1/3-át napi 6 órában, 2/3-át 8 órában és ehhez 9 milliárd Ft-ot hívtak le a központi költségvetésből.

A program zavartalan végrehajtását hivatott elősegíteni az önkormányzatoknál dolgozó azon 212 közfoglalkoztatás szervező munkatárs, akik részt vesznek a munkaszerződések megkötésében, valamint ellátják a közfoglalkoztatás ellenőrzési és szervezési feladatait. Ehhez 182,7 millió Ft támogatást hívtak le kirendeltségeink a Foglalkoztatási Alaprész központi keretéből.

- **A válságkezelés eszközei**

A munkaerőpiac idén jelentős változásokon ment keresztül régiókban, megyénkben is, a foglalkoztatók nagy hányada a jelenlegi gazdasági helyzetben egyértelműen a fennmaradásért küzd. Ugyanakkor a vállalkozások többségének elsődleges célja nem a létszámleépítés, hanem a szakembereik megtartása átképzéssel, részmunkaidős foglalkoztatással, esetleg munkahelymegőrző támogatással. *A gazdasági recesszió kialakulása - relatív elmaradottsága okán - mélyebben érinti térségünket, ezért a munkahelyek megőrzése kiemelkedő fontosságú térségünk számára.*

Erre a munkaerő-piaci állapotra reagáltak a különböző forrásból finanszírozott és a gazdaság visszaesésével – az ágazati szempontokra is figyelemmel - leginkább érintett vállalkozói kört célzó munkahely-megőrző (pl. SZMM és OFA pályázatok), illetve a leghátrányosabb helyzetű térségekben munkahelyteremtést, foglalkoztatást serkentő lehetőségek (pl. EU-s programok, „Út a munkához” program).

- A **munkahelymegőrző támogatásokkal** kapcsolatban rendelkezésre álló információinkat a következő táblázatban foglaltuk össze, illetve az egyes pályázati források főbb jellemzőit ismertetjük.

*Munkahelymegőrző támogatásokhoz kapcsolódó főbb adatok
2009. év*

<i>megnevezés</i>	<i>Beadott pályázatok</i>	<i>Támogatott pályázatok száma</i>	<i>Támogatás összege</i>	<i>Támogatással érintett létszám</i>
	<i>db</i>	<i>db</i>	<i>ezer Ft</i>	<i>fő</i>
Észak-Magyarország				
decentralizált FA munkahelymegőrző támogatás	90	38	77 580	339
Válságkezelés, szerkezetváltás központi program	3	3	54 840	173
Munkahelyek megőrzése központi program	330	108	992 525	2 104
OFA program	225	73	771 905	1 990
TÁMOP 2.2.3 program	58	25	795 129	291
Összesen	706	247	2 691 979	4 897
Borsod-Abaúj-Zemplén megye				
decentralizált FA munkahelymegőrző támogatás	65	26	60 768	265
Válságkezelés, szerkezetváltás központi program	2	2	33 991	119
Munkahelyek megőrzése központi program	213	67	551 834	949
OFA program	137	40	526 309	1 374
TÁMOP 2.2.3 program	32	16	437 885	170
Összesen	449	151	1 610 787	2 877

– Központi (MPA) munkahelyteremtő beruházások

A Szociális és Munkaügyi Minisztérium 2009-ben is meghirdette *Munkaerő-piaci Alap központi keretéből* a kétféle, **munkahelyteremtő beruházások támogatására** vonatkozó pályázatát.

- a) A (MPA-2009-1) pályázat célja új munkahelyek létrehozását eredményező beruházások támogatása, elsősorban az ország gazdasági, társadalmi és munkaerő-piaci szempontból kedvezőtlen helyzetű térségeiben, a hátrányos helyzetű munkavállalók foglalkoztatásának ösztönzése, a területi kiegyenlítő folyamatok elősegítése, a regionális különbségek mérséklése, a gazdasági fejlődés generálása, a fejlődőképes vállalkozások piaci pozíciójának megerősítése, versenyképességük javítása technikai, technológiai korszerűsítésük révén, a munkaerő-szerkezet átalakítása.

A megyéből 20 pályázó 293 új munkahely megteremtéséhez 308 226 e Ft támogatást nyert el. Két pályázó visszalépése következtében 18 pályázó kötött szerződést 286 028 e Ft támogatás segítségével 271 új munkahely létrehozását vállalva, illetve összesen 410 fő foglalkoztatására vállaltak kötelezettségre. A támogatást igénybe vevő munkaadók 35%-a a feldolgozóipar, 10%-a a kereskedelem, 52%-a a szolgáltató szektor, míg 3%-a az építőipar területén teremtett új munkahelyeket.

- b) A **magas hozzáadott értékű tevékenységek területén történő munkahelyteremtő beruházás** támogatására kiírt pályázaton régiókból (B.-A.-Z. megyéből) egyetlen pályázó vett részt. A miniszter 2009. július 1-jétől 12 hónap időtartamra, összesen 6 589 e Ft bérköltség támogatásban részesítette, mellyel 4 fő 3 évig tartó foglalkoztatása vált biztosítottá.

• Uniós források felhasználásával működtetett munkaerő-piaci programok

– Megváltozott munkaképességű emberek rehabilitációjának és foglalkoztatásának segítése (TÁMOP 1.1.1. program)

A projekt keretében a rehabilitációs járadékban részesülő részleges munkaképesség-csökkenést elszenvedett, megváltozott munkaképességű személyek számára olyan – több elemből álló, és személyre szabott - foglalkozási rehabilitációs szolgáltatások, illetve egyéb támogatások biztosíthatóak, amelyek segítik a korábbi munkahelyre való visszatérést, vagy más, nyílt munkaerő-piaci munkáltatónál történő elhelyezkedést, valamint ösztönzik a munkáltatót is megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatására.

A támogatási időszakban (2008. március 1. és 2013. február 28. között) a régióban összességében 1.163 fő rehabilitációs járadékban részesülő személyt kell a programba vonni, és erre a célra 1.852, 8 millió Ft támogatási összeg használható fel.

2009. december végéig az észak-magyarországi régió területén található 27 kirendeltségen 1.133 fő (ebből 660 fő B.-A.-Z. megyei illetőségű személy) vált a TÁMOP 1.1.1. projekt résztvevőjévé. Az egyéni rehabilitációs tervek esetükben elkészültek, illetve az előírt programelemek végrehajtása megkezdődött. A program elemeire 2009. december végéig régiós szinten 112,4 millió Ft, melyből B.-A.-Z. megyében 54,7 millió Ft került fizetésre 482 főt érintően.

– Decentralizált programok a hátrányos helyzetűek foglalkoztatásáért (TÁMOP 1.1.2. program)

A különféle okok miatt a munkaerőpiacon hátrányt szenvedő álláskereső munkae-
rő-piaci esélyeinek javítását célzó uniós programok egyre fontosabb szerepet töltenek be a munkaerő-piaci feszültségek oldásában. A TÁMOP 1.1.2 „Decentralizált programok

a hátrányos helyzetűek foglalkoztatásáért” elnevezésű program ez évben induló szakasza – azonnal reagálva a válság okozta munkaerő-piaci problémára – kibővítette kedvezményezett célcsoportjait a 2008. szeptember 1. után munkahelyüket elvesztők körével. A 2007-ben induló program 2011-ig tartó időszakában 9,8 milliárd Ft áll Észak-Magyarországon rendelkezésre, mely legalább 8,9 ezer fő programba vonását, közülük mintegy 5,9 ezer fő képzését, illetve 5,4 ezer fő foglalkoztatásának átmeneti támogatását (munkagyakorlat, munkatapasztalat szerzés, munkakipróbálás, bértámogatás) teszi lehetővé, túl a program végrehajtásával kapcsolatos működési költségek kifizetésén.

A program kezdetétől 2009. december 31-ig régiókban összesen 7.613 ügyfelet vontunk be, 59%-ukat B.-A.-Z. megyében. A TÁMOP 1.1.2. program végrehajtása során 2009. január-december hónapokban 4,8 milliárd Ft-ot fizettünk ki a támogatottaknak, ebből a megyében bevont 4.514 főre 3,1 milliárd Ft-ot.

2009 végéig a régió szerte elindult több 340 képzési programelembe (7-8. osztályos felzárkóztató, betanító képzések, nyelvi, ECDL, OKJ képzések), 5.241 fő bevonására került sor, akik közül 3.531-en tettek sikeres vizsgát. A megyében különböző képzési programokba 3.310 főt vontunk be, közülük 2.364-en sikeresen vizsgáztak.

A TÁMOP 1.1.2 program lehetőséget biztosít bér- és bérköltség támogatás (munkagyakorlat-, munkatapasztalat szerzés, munkakipróbálás) biztosítására. Észak-Magyarországon 2009. december végéig 3.901 ügyfelünk, B.-A.-Z. megyében pedig 2.340 programrésztvevő után vették igénybe a munkáltatók a munkagyakorlat szerzési támogatást. További 141 fő munkatapasztalat szerzési támogatással, 109 fő munkakipróbáláshoz nyújtott támogatással jutott munkához.

A TÁMOP 1.1.1 és 1.1.2 programhoz kapcsolódó főbb adatok

Megnevezés	Borsod-Abaúj-Zemplén megye		Észak-Magyarország	
	2008-2009			
	Kifizetés, ezer Ft	Bevont létszám, fő	Kifizetés, ezer Ft	Bevont létszám, fő
TÁMOP 1.1.2.	3 128 754	4 514	4 814 417	7 613
1. Alacsony iskolai végzettségűek	1 184 618	1 316	1 669 219	1 952
2. Pályakezdő fiatalok pr.	803 175	1 065	1 265 138	1 839
3. Ötven éven felüliek pr.	277 323	363	564 383	776
4. Munkaerőpiacra vterő nők foglalk.	184 554	197	259 597	306
5. Régiós program	412 425	536	562 713	812
6. 2008.09.01.után állásukat vesztek programja	266 657	1 037	493 365	1 928
TÁMOP 1.1.1.	54 662	660	112 353	1 133
Rehabilitációs járadékra jogosultak	40 476	510	83 935	856
Megváltozott munkaképességűek	14 185	150	28 417	277

• **Alkalmi munkavállalói (AM) könyvvél való foglalkoztatás**

Az alkalmi munkavállalói könyvvél történő foglalkoztatással kapcsolatban az elmúlt évekhez hasonló tapasztalatokról számolhatunk be. 2009-ben is rendkívül sokan választották ezt a rövid időtartamú foglalkoztatási formát.

Borsod-Abaúj-Zemplén megyében 2009. decemberben 125.847 db AM könyv volt érvényben, ebből 2009 folyamán 33.798 db AM könyvet adott ki a megye 15 kirendeltsége. Ez ugyan 9,1%-kal (3,4 ezer db) elmarad az előző évitől, de még így is az országban a megyék között a harmadik helyet foglalja el.

• START, START PLUSZ és START EXTRA kártyák

A 2009. évi munkaerő-piaci folyamatok elemzésekor nem hagyható figyelmen kívül a foglalkoztatás bővülését, a foglalkoztathatóság javítását szolgáló - hazai és uniós forrásokból működtetett - egyéb központi programok (START kártyák, „Új pálya”, „Lépj egyet előre!” hatása sem. Ezek közül a regisztrált álláskereső (illetve a foglalkoztatottak) számának alakulására közvetlenül leginkább a START kártyák felhasználása hat. Az egyes kártyatípusok bevezetésétől 2009. december 31-ig Észak-Magyarországon több mint 26 ezren kaptak Start, Start Extra, vagy Start Plusz kártyát.

A megyében a pályakezdők foglalkoztatásához kapcsolódó STAR kártyát 2005. októbertől 2009 végéig 9.535-en váltották ki. A bevezetéstől (2007. júliustól) 2009 végéig a gyermekgondozás, családtag ápolását követően a munkaerőpiacra visszatérők, továbbá a tartósan nyilvántartott álláskereső elhelyezkedését segítő START PLUSZ kártyát 3.075-en, míg az 50 éven felüliek és az alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatásának bővítését célzó START EXTRA kártyát 1.765-en váltották ki.

A kiadott START kártyák száma és összetétele Észak-Magyarországon

2009. december 31.

(2005. október 3-tól, illetve 2007. július 1-jétől)

Terület	Kiadott kártyák száma		
	Start kártya (pályakezdők)	Start Extra	Start Plusz
Borsod-A-Z megye	9 536	1 765	3 075
Heves megye	4 448	599	1 347
Nógrád megye	2 918	1 095	1 447
Észak-Magyarország	16 902	3 459	5 869
aránya az országból, %	11,7	17,6	16,0

Forrás:APEH

A megyében alkalmazott főbb munkaerő-piaci szolgáltatások

Az Észak-magyarországi Regionális Munkaügyi Központ sokszínű szolgáltatási tevékenységgel áll az álláskereső és az állást kínáló rendelkezésére.

Szolgáltatásainkkal javítani szeretnénk az ügyfelek motiváltságát, és segíteni az állásinterjúra illetve álláskeresőre való felkészülést. A pályaválasztás előtt álló fiatalokat és a pályakezdő ügyfeleinket a megalapozott és átgondolt pályaválasztásban, az álláskeresői technikák elsajátításában segítjük. A szolgáltatásokat a mindenkori helyzethez, igényekhez alkalmazkodva, folyamatosan gazdagodó formában kínáljuk ügyfeleinknek (személyes találkozások, információs és öninformációs lehetőségek, írott tájékoztató szórólapok és kiadványok, internet, M-pontok, FIP pontok, FIT és RIC hálózat, EURES, fórumok, munkáltatói klubok, konferenciák, szakmai műhelyek, börzék, pályaválasztási kiállítások, workshop-ok, stb.).

Ahhoz, hogy valamennyi ügyfelünk megfelelő információhoz jusson a kirendeltségek egyéni és csoportos tájékoztatásokat szerveznek. Az öninformációs lehetőségek közül a FIT szolgáltatásai és a kihelyezett számítógépes terminálok (M-pont) nyújtanak segítséget az álláshelyek, képzési lehetőségek, külföldi munkavállalás lehetőségei között. Az öninformációs és információs eszközök (szórólapok, tájékoztató füzetek, internet) kihelyezésével segítjük ügyfeleinket a szolgáltatások és támogatások közötti eligazodásban.

Szolgáltatásainkkal nem csak a munkavállalókat, hanem a munkaadókat is segítjük pld. nagyobb létszámbejelentések alkalmával az ügyfelek kiválasztásában. Részükre illetve a pályaválasztásban jártas szakemberek részére szakmai programokat szervezünk, melyre a kistérségi társulások, foglalkoztatási paktumok is meghívást kapnak.

A szolgáltatások munkaerő-piaci hatása közvetlenül nehezen mérhető, de a teljesítménymutatók, az elégedettségi vizsgálatok, és a személyes visszajelzések arról tanúskodnak, hogy nélkülözhetetlenek az álláskeresők és a munkaadók közötti kapcsolatfelvétel segítésében, a kereslet-kínálat összehangolásában. Ügyfeleink közül 2009-ben a régióban közel 71 ezren (ebből B.-A.-Z. megyében 31,2 ezren) részesültek munkaerő-piaci szolgáltatásokban.

A 30/2000. (IX.15.) GM rendelet alapján támogatott munkaerőpiaci-szolgáltatás igénybevételével bővítjük szervezetünk tevékenységét, amellyel a regisztrált álláskeresők részére biztosítjuk a szolgáltatáshoz való hozzáférést az egyéni élethelyzetük megoldása céljából. Egyéni és csoportfoglalkozások formájában munka-, pálya-, rehabilitációs-, és pszichológiai tanácsadás igénybevételére kínálunk lehetőséget szakképzett munkatársak, s valamint külső közreműködők (civil szervezetek) bevonásával.

A munkaügyi központ által szervezett főbb rendezvények

A 2009 évben tizedik alkalommal került megrendezésre a „Szabad a pálya” Pályaválasztási Kiállítás és EU-Programbörze, melynek köszönhetően diákok és álláskeresők kapnak információt pályaválasztás és munkakeresés vonatkozásában.

Az előző évek gyakorlatához hasonlóan szorosan együttműködünk a régió pályaválasztásban és foglalkoztatásban érintett társszerveivel, a képzőkkel, a munkáltatókkal, pedagógiai intézetekkel, érdekképviselési-érdekvédelmi, civil szervezetekkel, a kamarákkal, ez évben a szociális intézményekkel és egyéb partnereinkkel is. A vidéki és távoli települések érdeklődői számára utazási költség támogatásával biztosítjuk a rendezvények, az üzemlátogatások térítésmentes elérhetőségét.

Látogatói célcsoportok:

- általános iskolai tanulók
- közép-és felsőoktatási végzős és végzés előtt álló diákok és hallgatók
- pályakezdők,
- a szakmával nem rendelkező, vagy pályakorrekcióra szoruló fiatalok,
- felnőtt álláskeresők,
- szülők, pedagógusok,
- megváltozott munkaképességgel élők
- és minden érdeklődő.

A rendezvényeken összesen nagyjából 359 kiállító és több mint 23 ezer látogató vett részt. A vidéki és távoli települések érdeklődői számára utazási költség támogatásával biztosítjuk a rendezvények, az üzemlátogatások térítésmentes elérhetőségét.

A rehabilitációs hozzájárulás jövő évi változásával összefüggésben a munkaügyi szervezet kirendeltségei eddig már több munkaadói fórumokat tartottak (a megyében pl. Encsen, Göncön, Szikszón, Mezőcsáton, Edelényben, Kazincbarcikám, Sátoraljaújhelyen, Miskolcon és Tiszaújvárosban), melyek folytatását a közeljövőben is tervezik. A kirendeltségek a rehabilitációs hozzájárulás jogszabály-változásáról, a munkaügyi központ által megváltozott munkaképességű munkavállalók után adható támogatásokról (foglalkoztatást bővítő bértámogatás, TÁMOP 1.1.1. központi költségvetésű rehabilitációs bértámogatás), illetve a 2009. július 1-től a rokkantsági nyugdíj melletti munkavégzés változásairól nyújtottak részletes tájékoztatást.

Minőségirányítási tevékenység

Partnereink szakmai tevékenységünkkel való elégedettségét a minőségirányítási tevékenység keretében (országosan egységesen) alkalmazott ügyfél-elégedettségi kérdőíveken folyamatosan, illetve időszakosan is mérjük.

A Partner elégedettségi mutatók alakulása Borsod-Abaúj-Zemplén megyében (%)

<i>Partneri elégedettségi mutatók</i>	<i>2008. év</i>	<i>2009. év</i>
Ü Időszakos ügyfél elégedettségi szint	84,1	78,0
Y Folyamatos ügyfél elégedettségi szint	80,5	78,4
M Munkaadói elégedettségi szint	95,6	95,2

2009-ben **az időszakos ügyfél-elégedettségi mutató** 78%-os átlagos értéke a közel 2,4 ezer ügyfél véleményére alapozott egyszeri felmérésből származik. Az ügyfelek 73%-ának nagyon jó vagy jó az összbenyomása a kirendeltség munkájáról. Az elégedettség csökkenése főként a felkínálható álláshelyek alacsony száma és a nagy ügyfélforgalom következtében megnövekedett várakozási idő miatt következett be.

A **folyamatos ügyfél elégedettségi** kérdőívet a megyében 2009 egyes negyedéveiben összesen 14,3 ezer ügyfél töltötte ki. A kirendeltségek, ügyintézők tevékenységét több szempont alapján értékelték, melynek összesített eredménye szerint **78,3%-uk nagyon elégedett** a kirendeltség által nyújtott szolgáltatásokkal.

A **munkaadók körében végzett felmérés** során a 436 munkáltató képviselője közül 415 legalább elégedett (95%) volt a kirendeltségek 2009. évi tevékenységével, ami értékelésünk szerint nagyon **pozitív visszajelzésnek** számít.